

Hr R. GRANIT talade till minnet av

† LARS RINGBOM.

Doktor LARS RINGBOM, som avled den 16 december 1937 vid ett besök i Borgå, var till karaktär, personlighet och livsföring en man, vars minne det är upplyftande och lärorikt att dröja vid för ett flyktigt ögonblick. Läkaryrket, som för sin rätta inramning kräver humanitet och en mognad livssyn, hade i honom en företrädare för sina vackraste traditioner.

LARS RINGBOM var i tredje led läkare. Hans farfar CARL HENRIC RINGBOM, disputerade för medicine doktorsgrad år 1832 under »inseende af» MATTIAS KALM med en avhandling, »Anmärkningar öfver Svältkurens Användande i Syphilis». Han var då »Philosophie Doctor, Medicine Licentiat, Stadsphysicus i Raumo». Slutligen blev han provincialläkare i Åbo och avled år 1856 som kollegieassessor. LARS RINGBOM's far, IVAR VALFRID RINGBOM, var provincialläkare i Nystad. Även han utarbetade en disputation, »Om synovialcystor», som ventilerades år 1864. Detta arbete är ännu intressant för en nutida läsare. Farbrodern, KARL ALBERT RINGBOM, hade också lärda intressen. Hans doktorsavhandling »Om struma», tryckt år 1859, ger en fängslande inblick i dåtida föreställningar och ofta riktiga hypoteser om en sjukdom, vars etiologi sedermera noggrannare utrönts. Båda dessa arbeten ha utomordentliga stilistiska förtjänster. — På mödernet delade LARS RINGBOM traditioner med släkterna AVELLAN och STIGZELIUS.

LARS RINGBOM föddes i Nystad den 22 juli 1869 och blev student från Åbo Klassiska Lyceum år 1889. Han var en av de första, som tog den då nya medikofilexamen, blev medicine kandidat 1894 och licentiat år 1899.

Hos den glada och sorglösa studenten och medicinaren hade knappast någon kunnat spåra det intresse för filosofiska studier, som sedermera blev ett så framträdande drag hos den mognade mannen. Han syntes gärna i ett festligt och kamratligt lag och frestades varken av den lärda banan som sådan eller dess yttre igenkänningstecken. Däremot hade RINGBOM ett djupt intresse för biologi. Han var i yngre år en ivrig entomolog och botaniker. Under skoltiden stiftade han tillsammans med ENZIO REUTER den naturvetenskapliga föreningen *Primula* vid Klassiska Lyceet i Åbo och försåg sedermera den något äldre vännen med uppgifter för ett av hans arbeten om vissa insektarters spridning i Åbo skärgård.

Biologin förblev ett intresse för livet, ehuru studierna småningom förskötos i teoretisk riktning. Inom medicinen fängslades RINGBOM av sinnessjukdomarna och var till och med en tid (1909) t. f. assistentläkare på Lappvikens sinnessjukhus hos prof. CHR. SIBELIUS. År 1910 studerade han i München psykiatri för KRAEPELIN, av vars

undervisning han mottog bestående intryck. Från detta år härstammar även hans enda strängt fackliga undersökning »Bidrag till differentialdiagnosen mellan dementia praecox och maniskdepressiv psykos» (Finska Läk. sällsk. Hdl. 52, 447 [1910]), utgången från Lappvikens Sinnessjukhus.

Det var, som nämnts, inte vetenskapen, som skulle väcka hans förmåga att hänföras för en sak. LARS RINGBOM var alltför intresserad av det mänskliga livets olika yttringar för att binda sig vid en livslång värnplikt i den kyliga och ensamstående Minervas tjänst. Han hade en medfödd och sedermera högt uppdriven förmåga att genomtränga de yttre formernas skal och blicka rätt in i sina medmänniskors själsliv. Men en stark känsla av ansvar i förening med ett djupt lodande och exakt rättsmedvetande förbjöd honom att någonsin använda sina insikter annorledes än för att hjälpa andra och i tysthet berika sitt vetande. Varje slag av malis var honom främmande och motbjudande.

Måhända måste förklaringen på den egenartade kurva hans utveckling skulle beskriva sökas i detta etiskt-psykologiska utgångsläge. Själslivets hemliga källor och underbara växtkraft fängslade honom med det alltid nyas tjusning och närde behovet att förstå och hjälpa. Förr eller senare kom valet att stå mellan religion och metafysik, och då var det i betraktande av LARS RINGBOMS tidigare skolning och intressen naturligt, att en biologiskt grundad metafysik blev den valplats, där han förde sin ensamma kamp för en livs-åskådning. Hans böcker »Inbördeskriget» (1918), »Stridande makter och stridiga mål» (1921) och den vackra »Kulturens förnyelse» (1925) ge en bild av den front han drog upp för sitt handlande och tänkande.

Femtioårsåldern är ofta den tid, då många yrkesmän känner ett behov av att fördjupa sig i eller på nytt leva upp i sina livsförgyllande särintressen av olika slag. LARS RINGBOM närmade sig halvsekelgränsen, då den intellektuella uppgörelse stundade, som ledde till ett första framträdande i skrift som essäist. Han fick då ett fast grepp om de tankar, som småningom mognade till en enhetlig övertygelse om, att normerna för vår levnad voro nedlagda i den levande naturens sätt att förhålla sig. Väsentligare än den monistiska eller snarare panteistiska uppfattning han i likhet med så många andra stannade för, är hans strävan att förstå samhällets och individens liv som ett samspel av vissa primära drifter till individens och artens uppehållande. Koordinationen av de till sin natur motsatta strävandena, självuppehållensedriften och artuppehållensedriften, var för honom en primär lagbundenhet av en egenartad utslagsgivande karaktär. Han sökte, kunde man säga, det rättas väsen i den biologiska normen. Ty RINGBOM var med alla sina spekulativa intressen dock i första hand etiker.

Hans främsta arbete, »Kulturens förnyelse», går ut på en analys av de olika formerna av tvång i det moderna samhället, det ekono-

miska, militaristiska tvånget m. m. Dessa tvång representera en biologiskt oriktig subordinationsprincip i samhället. Kulturen kan endast förnyas genom en samhällsordning på koordinationens grund. Kapitlet om uppfostran är måhända bokens intressantaste.

Men hans ideella läggning tillfredsställdes inte enbart av betraktarens roll. Hans intressen drevo honom till aktivt arbete för rasbiologin och rashygienien.¹ Han var ordförande i Samfundet Folkhälsan i Åboland. Vid sidan av sitt arbete som distrikts- och järnvägläkare hade han tid till övers att för Folkhälsans räkning på egen hand förestå en rådgivningsbyrå i uppfostringsfrågor. Han utövade en med åren alltmera framgångsrik praktik som psykoterapeut. Särskilt på detta fält, som låg så väl till för honom, tillvann han sig de hjälpböjandes tacksamhet och tillgivenhet.

LARS RINGBOM hade fått den lyckliga egenskapen att med tacksamhet anamma och uppskatta det äkta, spontana och naturliga i dess enklaste såväl som största yttringar, oberoende av den yta bakom vilken det dolde sig. Detta öppna sinne gjorde honom särskilt till det växande släktets vän och rådgivare. I yttre måtto förflöt hans levnad i en trång ram inom ett litet land. Men detta liv blev märkligt och föredömligt genom sin kraft att förändligas och sin levande strävan till klarhet och uppbyggande arbete.

Sällskapets ledamöter reste sig från sina platser.

Sällskapets sekreterare O. SIEVERS uppläste Finska Läkaresällskapets årsberättelse för år 1937.

Finska Läkaresällskapets årsberättelse för år 1937.

avgiven på Sällskapets årsdag av

OLOF SIEVERS.

Det verksamhetsår Finska Läkaresällskapet nu står i beråd att avsluta har varit rikt på såväl vetenskapligt som administrativt arbete. En verksamhet, som ospänner över 100 år, skapar naturligtvis traditioner, kring vilka Sällskapet måste slå vakt. Den vetenskapliga delen av årets arbete motsvarar de krav Sällskapet i regel ställer på denna del av sin verksamhet. Att de administrativa frågorna

¹ Av skrifter på detta område må nämnas: »Rasbiologi och rashygien såsom vetenskaplig och kulturell strömning». (Finska Läk. Sällsk. Hdl. 67, 1000 [1925]). — »Vad menas med psykisk konstitution». Finska Läk. Sällsk. Hdl. 68, 231 [1926]). — »Karakterologiens biologiska fundament». Festskrift tillägnad prof. ARVI GROTFELT.